

خلاصه مدیریتی طرح پژوهشی

طراحی و اجرای چارچوب صلاحیت حرفه ای مربیان برای ارتقاء، توانمندسازی و ارزیابی مستمر سطح دانش، مهارت و نگرش آنها، می تواند نقش موثری در توسعه کشور به طور عام و دستیابی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به اهداف و مأموریت های خود به طور خاص بازی کند بر همین اساس پژوهشی با عنوان طراحی چارچوب صلاحیت حرفه ای ملی مربیان آموزش فنی و حرفه ای کشور انجام شد. هدف کلی این پژوهش تهیه چارچوب صلاحیت حرفه ای ملی مربیان آموزش فنی و حرفه ای کشور بود که با استفاده از روش پژوهش کمی و کیفی (ترکیبی) انجام گرفت. ابزارهای گردآوری داده ها، مطالعه اسنادی، پرسشنامه الکترونیک و مصاحبه بود که به دو روش حضوری و مجازی اجرا شد. جامعه آماری متشکل از سه گروه شامل ۱-مربیان، ۲-کارشناسان و مدیران مراکز تربیت مربی و سازمان فنی و حرفه ای و ۳-کارشناسان فنی و حرفه ای خارجی مرتبط با سازمان آموزش فنی و حرفه ای بودند. در مجموع ۶۵۳ نفر شامل ۴۳۵ نفر از مربیان، ۱۴۳ نفر از مدیران و کارشناسان فنی و حرفه ای و ۷۵ نفر از کارشناسان خارجی از ۴۵ ملیت مختلف به پرسشنامه ها پاسخ دادند. با ۸ نفر از مدیران ارشد و کارشناسان سازمان آموزش فنی و حرفه ای و مرکز تربیت مربی و پژوهش های فنی و حرفه ای مصاحبه انجام شد. و در بررسی پیشنهادی های مرتبط با حوزه صلاحیت وضعیت ۹ کشور در خصوص صلاحیت حرفه ای، سطوح و توصیف گره های مرتبط با آن مورد مطالعه قرار گرفت.

نتایج این پژوهش سه سطح صلاحیت را برای آموزش فنی و حرفه ای پیشنهاد داد. سطوح صلاحیت عبارت بودند از **صلاحیت های ورودی** (تحصیلات و دانش، تجربه عملی و آموزشی، سلامت جسمانی، سلامت روانی، ویژگیهای اخلاقی و نگرش)، **صلاحیت های عمومی** (صلاحیت حرفه ای، صلاحیت روان شناختی، صلاحیت مدیریتی، صلاحیت فناوری اطلاعات و ارتباطات، صلاحیت اجتماعی و اخلاق حرفه ای) و **صلاحیت های تخصصی** (دانش، مهارت، توانائی، نگرش، تجربه کاری و شایستگی های فنی).

در خصوص طراحی و اجرای چارچوب صلاحیت حرفه ای ملی مربیان براساس تجارب بین المللی چهار مرحله کلی که هر کدام یک مرحله مستقل از دیگری است تدوین شد که این ۴ سطح عبارت بودند از ؛ الف - طراحی چارچوب صلاحیت؛ ب - تضمین کیفیت و اعتبار بخشی صلاحیت؛ ج - اجرای چارچوب صلاحیت و د - نظارت و ارزیابی

در راستای تعیین مسیر ارتقاء شغلی مربیان نتایج این پژوهش بیانگر آن بود که ۷ گام برای تعیین مسیر ارتقا می بایست طی گردد که در **گام اول** تعیین هدف های صلاحیت حرفه ای، در **گام دوم** شناسایی و تعیین شایستگی ها و صلاحیت های مربیان، در **گام سوم** تعیین و توصیف سطوح صلاحیت، در **گام چهارم**

تعیین تعداد سطوح (۴ سطح)، در **گام پنجم** توصیف کننده‌های سطح، در **گام ششم** دامنه و ماهیت صلاحیت‌ها (فعالیت‌ها، مسئولیت‌ها، مهارت‌ها و رویه‌ها، مهارت‌های ارتباطی، دانش و پژوهش و مهارت‌های دسترسی و استفاده از داده‌ها) و در **گام هفتم** ترسیم مسیر شغلی مربیان پیشنهاد گردید.

نتایج این پژوهش در ۴ سطح مربیگری با عناوین یار مربی در سطح ۱، مربی در سطح ۲، ارشد مربی در سطح ۳ و استاد مربی در سطح ۴ امتیازاتی را برای احراز هر یک از این سطوح پیشنهاد داد که بر اساس مقاطع تحصیلی از کارشناسی تا دکترا را در بر می‌گرفت.

در پایان پیشنهادات از دو دیدگاه مربیان و کارشناسان و مدیران و مبتنی بر نتایج پژوهش ارائه گردید. از دیدگاه **مربیان، کارشناسان و مدیران** پیشنهاد گردید که؛ طراحی، تصویب و استقرار چارچوب صلاحیت حرفه‌ای و رتبه‌بندی مربیان و تعیین مسیر ارتقا، برگزاری کارگاه آموزش‌های مهارتی بصورت ترکیبی، به رسمت شناختن توانمندی‌های فردی، طراحی مهارت‌ها با نگاه ایجاد توسعه پایدار، ارتباط بین صنعت و محیط کار، بهره‌گیری از سیاست پژوهش محوری در آموزش و تربیت مربیان، تربیت مربی در سطح بین‌المللی، ایجاد فرصت‌های مطالعاتی برای مربیان، دیجیتالی‌سازی آموزش مربیان ارائه گردید. در سطح **نتایج مبتنی بر یافته‌های پژوهشی پیشنهادات** شامل؛ ایجاد ساختار سازمان یافته‌ای برای ارتباط با صنعت، تعیین چارچوب حقوقی و قانونی برای پشتیبانی از آموزش فنی و حرفه‌ای، پشتوانه علمی و پژوهشی، تاسیس مرکز سنجش و ارزشیابی و تضمین کیفیت و تبیین اهمیت و نقش آموزش فنی و حرفه‌ای در توسعه اقتصادی و اشتغالزایی ارائه گردید.